

NORGES BONDELAG

Landbruksdirektoratet
Postboks 8140 Dep
0033 OSLO

Vår saksbehandler
Anders Huus
+47 95 79 91 91

Vår dato
10.12.2018
Deres dato
03.12.2018

Vår referanse
11/00643-53
Deres referanse

Høring - forslag til endring av forskrift om satser i prisutjevningsordningen for melk og satser for produksjonsfløte og tilvirkningsverdi på smør

Det vises til høringsbrev at 3. desember der det foreslås å øke avgiftene/ redusere tilskuddene i PU-ordningen med 4 øre/liter. Begrunnelsen for dette er avvik i prognosen for innveid melk i PU-ordningen for 2018/2019.

I høringsbrevet vises det til prognoser fra markedsregulator av 19. november om en leveranse av kumelk for 2018 på 1521 mill. liter og 1508 mill. liter i 2019. Direktoratet skriver at om en legger markedsregulators novemberprognose til grunn for denne perioden, gir dette en leveranse av kumelk på 1531 mill. liter for satsåret 1. juli 2018 til 30. juni 2019. Dette er 41 mill. liter høyere enn det som ligger inne som grunnlag for gjeldende satser i prisutjevningsordningen.

Tines prognose på både på 1508 mill. liter for 2018 og 1531 mill. liter for satsåret 2018/2019 bygger på at forholdstall på 1,00 for kumelk. Dette ble onsdag 5. desember fastsatt av Landbruks- og matdepartementet til 0,98 for kvoteåret 2019. Et forholdstall på 0,98 gir trolig en samlet kumelkproduksjon på 1488 mill. liter for 2019. I og med at forholdstallet går ned med hele 6 prosentpoeng fra 2018 til 2019, må en forvente at produsenter starter med å redusere kumelkbestanden vesentlig allerede i januar 2019. I Tines novemberprognose på 1508 mill. liter for 2019, ligger det inne 9,9 mill. liter høyere produksjon 1. halvår 2019 enn 1. halvår 2018. Dette virker usannsynlig med et forholdstall på 0,98. Da forholdstallet gikk ned fra 2016 til 2017, så en tydelige effekter i et redusert melkevolum allerede tidlige i 1. halvår. Med utgangspunkt i dette legger vi til grunn en samlet kumelkproduksjon på 1515 mill. liter for satsåret 2018/2019.

For geitemelk ble det fastsatt et forholdstall på 0,94 for 2019. Det er lag til grunn at 18,8 mill. liter geitemelk anvendes i PU. **I sum gir dette en totalproduksjon av ku- og geitemelk for satsåret 2018/2019 på 1533,8 mill. liter melk. Dette er 16 mill. liter mindre enn Landbruksdirektoratet har lagt til grunn i sitt høringsforslag.**

Bondelagets Servicekontor AS

Postadresse: Postboks 9354 Grønland 0135 OSLO	Besøksadresse: Landbrukets Hus, Hollendergata 5 0190 OSLO	Telefon: 22 05 45 00	E-postadresse: bondelaget@bondelaget.no
Norges Bondelag Bondelagets Servicekontor AS	Org.nr.: 939678670 Org.nr.: 985063001 MVA	Bankkonto: 8101.05.12891 Bankkonto:: 8101.05. 91392	Internett: www.bondelaget.no

Vår dato
07.12.2018

Vår referanse
11/00643-53

Med dette lagt til grunn, og samme fordeling på de ulike produktgruppene som direktoratet har gjort i sitt høringssvar, kommer vi til at i forhold til prognosen bak satsene fastsatt i juli 2018 går behovet opp med:

Produktgruppe 5 Modne oster dagligvare: 2,8 mill. kroner
Produktgruppe 7 Tørrmelk og kasein: 8,5 mill. kroner
Produktgruppe 10 Modne oster industri: 5,3 mill. kroner

Til sammen 16,6 mill. kroner. Dersom en i regnestykket legger til grunn samme volumvekst i liter i produktgruppe 5 som direktoratet har lagt inn (16991 liter), reduseres økningen til i overkant av 12 mill. kroner.

Med lavere volumvekst blir det også mindre økning for smør og innfrakttilskudd enn beregnet av direktoratet. Behovet for midler til smør øker med 8,3 mill. kroner og innfrakttilskudd med 7,8 mill. kroner.

Til sammen øker behovet med 32,7 mill. kroner for 2018/19. Dette tilsvarer om lag 2 øre/liter melk.

I høringa er det også lagt til grunn en styrking av likviditeten med 15,5 mill. kroner, tilsvarende 1 øre/liter. I forbindelse med fastsetting av gjeldende satser for PU-ordninga skriver direktoratet:

«Landbruksdirektoratet følger fortløpende utviklingen i likviditeten i ordningen. I høringsbrevet foreslo vi ingen oppbygging eller nedbygging av likviditeten. Likviditeten i ordningen er blitt noe bedret i forhold til da høringsbrevet ble sendt ut. Økt forholdstall for disponibel kumelkskvote for 2018 kan føre til at melkevolumet for levert kumelk øker noe i forhold til melkeprognosen som danner grunnlaget for de nye satsene fra 1. juli 2018. Vi vurderer det som sannsynlig at dette fører til at likviditetsbeholdningen i ordningen blir bygget noe ned i satsperioden 2018-2019.

Direktoratet viser til at likviditeten i ordningen er noe bedret siden høringsbrevet ble sendt ut, og vurderer det slik at likviditetsbeholdningen vil være tilstrekkelig til å kunne håndtere en slik nedbygging, men Viser til punkt 1.2, siste avsnitt. Landbruksdirektoratet opprettholder høringsforslaget, slik at det blir ingen oppbygging eller nedbygging av likviditet for kommende periode.»

Dersom man øker avgiftene med 2 øre/liter og tilskudd reduseres med 2 øre/liter, kan ikke Norges Bondelag se at det nå er kommet opp forhold som gir behov for å styrke likviditeten i PU nå. En eventuell styrking av likviditeten i ordningen, må gjøres i forbindelse med den ordinære fastsettingen av satser fra 1/7-2019.

Styringspris på melk?

Siden 2004 har det vært inne en bestemmelse i jordbruksavtalen om at: «Dersom det av hensyn til likviditeten i prisutjevningsordningen er nødvendig å redusere tilskudd/øke avgifter i løpet av året, kan Landbruksdirektoratet gjøre det og samtidig pålegge markedsregulator å redusere prisuttaket tilsvarende. Grensen for det samlede prisuttak i avtaleperioden vil i slike tilfeller bli fastsatt lavere enn målpris. På bakgrunn av prognoser

Vår dato
07.12.2018

Vår referanse
11/00643-53

og forslag fra Tine SA skal Landbruksdirektoratet fastsette en ny grense for det samlede prisuttaket (styringspris).»

Norges Bondelag viser igjen til direktoratets vurderinger omkring likviditeten i PU i forbindelse med satsfastsettelsen. Direktoratet påpekte allerede da at økt melkeproduksjon som følge av økt forholdstall (opp fra 0,98 til 0,99) for kumelkkvoter for 2018 ville føre til avvik fra prognosen og at det var sannsynlig at likviditeten ville bli bygd noe ned i satsperioden 2018/2019. Det er jo nettopp dette som nå skjer. Etter vår vurdering burde direktoratet justert prognosene ved den ordinær satsfastsettelse for å ta hensyn til dette. Hadde de gjort det, ville dette blitt tatt ut i markedet for melkeprodukter.

På denne bakgrunn mener derfor Norges Bondelag at satsendringene i PU må finansieres gjennom en kombinasjon av økt prisuttak i markedet og styringspris. Vi foreslår en 50/50 fordeling, og at det fastsettes en styringspris som er 1 øre/liter under målpris i 1. halvår 2019.

Avslutningsvis vi påpeke at utfordringene som nå kommer med likviditeten i PU, viser at behovet forsterkes for å ta de konkurransepolitiske virkemidlene ut av PU. Økt konkurranse i melkesektoren som Stortinget har vært opptatt av, må i stedet finansieres over Statsbudsjettet. Dette har Norges Bondelag også påpekt tidligere.

Med vennlig hilsen

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Margrete Nøkleby

Anders Huus